ВЕСТНИК НА ОБЩИНА САТОВЧА

2950, Сатовча, ул. „Тодор Шопов”№ 37, тел.:21-16, факс: 20-95

e-mail: satovchabl@abv.bg

2 - 8 април 2012 г., година (VIII), 14 /341/

ОБЩИНСКИ НОВИНИ

Среща разговор с Надежда Захариева

На 23.03.2012г. в СОУ„ Св. Св. Кирил и Методий”, с.Сатовча се състоя среща - разговор с поетесата Надежда Захариева. С голямо нетърпение ученици, учители и интелектуалци от Сатовча очакваха тази среща. Тя премина под формата на събеседване. Учениците рецитираха нейни стихове, споделяха мнения и впечатления, задаваха въпроси. Ученичката от пети клас Цвети Ушева поздрави всички гости с песента „Да бях вълшебница” по текст на поетесата.

С присъщата й самоирония и чувство за хумор, Надежда Захариева привлече вниманието на всички присъстващи. Те още веднъж се убедиха в богатата духовна сила на Човека, Жената и Твореца-Надежда Захариева.

Проект в партньорство между български и гръцки общини
Кампания по училища

Община Сатовча участва като партньор по проект „Енергийна тематична мрежа на транс-граничните гръцко-български местни власти”, с акроним “LA-GrBg-EnergyNet”.

В изпълнение на една от дейностите по проекта, на 27.03.2012г. се проведоха информационни дни в две от училищата на територията на общината: СОУ „Св.Св. Кирил и Методий” – с. Сатовча и СОУ „Христо Смирненски” – с. Кочан.

На над 80 деца от двете училища бяха представени материали и информация в сферата на енергийната ефективност, включително възобновяемите енергийни източници. Основният акцент в проведените часове по енергийна ефективност бе разумното използване на енергията и дейностите, с които всеки един от нас може да допринесе за ефективното и екологосъобразно разходване на енергия.

Целта на кампанията е децата още в училищна възраст да бъдат насочени и възпитани в духа на разумното и екологично потребление на енергия и опазване на околната среда.

Проектът се изпълнява от 7 партньора – 3 български общини (Община Сатовча, Община Минерални бани и Община Момчилград) и 4 гръцки общини (Община Термаикос, Община Пагео, Община Комотини и Община Суфли).

Проектът е по Програма „Европейско териториално сътрудничество Гърция-България 2007-2013” и се финансира от Европейския съюз, чрез Европейския фонд за регионално развитие и от националните бюджети на България и Гърция.

ГРАФИК

За подаване на заявления по схема НДТ и СЕПП за община Сатовча

№	Населено място	От дата до дата	Общо работни дни	Брой души
1	Вълкосел	от 20.03. до 03.04.2012 год.	11	880
2	Ваклиново	от 04.04. до 05.04.2012 год.	2	120
3	Годешево	от 06.04. до 11.04.2012 год.	4	320
4	Туховища	12.04. и 17.04.2012 год.	2	
5	Крибул	18.04.2012 год.	1	85
6	Слащен	от 19.04. до 20.04.2012 год.	2	
7	Плетена	от 23.04. до 24.04.2012 год.	2	160
8	Кочан	25,26,27.04. 2012г. и 02.05.2012 год.	4	320
9	Сатовча	21.04.2012г. и 03.05.2012 г.	2	
10	Фъргово	04.05.2012г. и 07.05.2012 год.	2	150
11	Боголин	от 08.05. до 09.05.2012 год.	2	120
12	Жижево	10.05.2012 год.	1	70
13	Осина	11.05.2012 год.	1	
14	Долен	14.05.2012 год.	1	

European Territorial Cooperation Programme
Greece-Bulgaria 2007-2013
INVESTING IN OUR FUTURE

Програмата се съфинансира от Европейския съюз (ЕФРР) и националните фондове на Гърция и България

ПРОЕКТ „ФОЛКЛОРЕН МОСТ”

Продължава публикуването на поредица от материали, които се изготвят в рамките на Проект „Фолклорен мост” и ще послужат за съставянето на Програма за Трансграничната школа.

ХЛЯБЪТ В ЧЕЧА

„Чеч - историко-географска област в Западните Родопи по долното течение на река Доспат. Представлява планински район, разчленен от дълбоки стръмносклонести проломни долини с плитка почвена покривка от канелени и кафяви горски почви.” (Географски речник на България. С. 1980г. стр.542).

„Никой не е по-голям от хляба”. Тази сентенция битува в народопсихологията на българина. С нея се изразява голямото преклонение на българите към най-важната съставка от храната ни - хлябът.

Но за нашия край - Чеча, хлябът придобива още по-голяма стойност, като се има предвид цитираната историко-географска справка. Почвите са крайно бедни, трудни за обработка, получава се малко количество добиви. Затова отношението към хляба се е превърнало в мерило за морал, ценностна система и мярка за сигурност в живота. В Чеча „никой не е по-голям от хляба”, въобще няма място в речниковия фонд. Не можеш да говориш за нещо, което поколения наред са утвърждавали в съзнанието си. Затова в нашия край са създадени други народни мъдрости, които се цитират постоянно. „Леб като има - сичко има”.

Когато някой започне работа и го попитат как е заплащането, отговорът е: „Стигат за леба”. В годините на прехода (след 1990 г.), голяма част от населението започнаха да добиват тикли (каменни плочи). В разговорната реч започна да се казва: „Има леб в тая работа”. „Едеше благ леб, от акъла си го изпусна” - когато някой е изпуснал хубава работа. „Как е новият ратай?”, ако чорбаджията е доволен, отговаря: „Халал му леба”. През последните 15-20 години мъдростта на хората от Чеча роди и друга сентенция: „Взе си леба в раките”. Това се отнася за хората, които са се пенсионирали, комай само това остана в последните години най-сигурното за хляба - пенсията.

Още от малки сме възпитавани в преклонение към хляба. Бабите ни често ни предупреждаваха: „Внимавай, да не смачкаш трохата, Господ ша та накажи. Вземи трошичката, полюби я и тогава я апни”.

Хлябът в Чеча се е произвеждал главно от ръж. Огромните площи край Сатовча, (Падини, Армурово, Усоето, Селските ниви, Бросница, Джиковото, Карудере и др.) Плетена (Живинар, Илинден, Велика, Папратница и др.), Кочан (Мараша, Бельовица, Висока могилица, Трифоде, Изток и др.) се засаждани с тази култура.

През 1896 г., с дата 24 октомври, населението от Сатовча (тогава нашият край е в рамките на Османската империя) завежда дело до Рупчоския съд, тъй като Арнауд Адем ага, чрез същият съд, им е отнел местността „Селските ниви”. От името на цялото население на Сатовча, с печата и подписите на Мюртеза ага Тахир - мюдюрин на сатовчанска нахия (община), на Хаджи Хисмет ага Адемов - земеделец от село Сатовча, и на Кольо Митов - кмет на село Сатовча, са подали молба до Рупчоския съд против Арнауд Адем ага. След две годишно съдебно дирене с решение №2 на Рупчоския съд от 23 март 1898 г. се връщат селските ниви на сатовчанци.

След като ръжта се ожъне и овършее, житото (в нашия край под жито се разбира ръж) се мели на воденицте караджейки. По-известни са били Карабунаровската воденица, Велиевата воденица, Небиевата воденица. Влайковската и Карталовската воденици са работили сезонно. Известна е била също така и Коемджиевата воденица в р. Рата.

Гладът винаги е съпътствал хората от нашия край, но най-тежко е било в годините през Първата световна война. Тогава хлябът се приготвял от определено количество брашно, смесено със сварени цели картофи. Царевичните кочани са смилани заедно със зърното и така се е приготвял хлябът.

Самото приготвяне на хляб е представлявало цял ритуал. Ако семейството е по-голямо, хлябът се подготвял за около една седмица. Необходимото количество брашно се замесва с квас (остатък от тестото от предишното приготвяне на хляба). След като тестото втаса (увеличи обема си), то се размесва наново, като се придава формата на хляба. В нашия край един хляб с тежина около 2 килограма с кръгла форма се нарича пещник. След като отново втаса, тези пещници се слагат в специално изградена пещ, която се намира по-често в двора на жилището, а в отделни случаи в самото жилище. Пещта се огорява. Когато определеното количество дърва изгорят, жарта се изтегля със специален уред наречен грабал. След това с леко навлажнен парцал (бърсал) се обира пепелта. Така пещта е готова за изпичане на хляба. Пещниците се подреждат, а при отвора на пещта се слагат малки тънки питки, наречени тенкачи. Те се изпичат по-рано и се раздават из махалата за здраве. В по-малките семейства през два три дни се приготвя пита, която се изпича под уред наречен саач. Направен е от ламарина. Има лека куполовидна форма, на върха на която има дръжка. Този уред се слага върху питата, която е сложена в огнището на жарта, и върху него се слага жар. Хлябът, който се замесва без квас, се казва польота пита. В село Кочан, където се отглежда най-много царевица (мисир), се приготвя хляб с преобладаващо царевично брашно, той се нарича мисирен леб (царевичен хляб).

Пътят от житното зърно, заравяно в нивата, отвоювана от околната среда с много пот и любов, от нежно зеленеещо се поле, от полюшващото се златно море на класовете, през труда на жътваря, на вършача, от процеси на мелене, пресяване, месене на тесто, минаване през жарта на пещта и най-сетне до поделянето между всички насядали на семейната трапеза - всеки момент от получаването на хляба, има характер на символ и представя на хората от Чеча свидетелство за пътя на неговата култура.

Една от най-отличителните черти в характера на хората от Чеча е гостоприемството. Само този, който не е изпитвал несгодите на глада, на странстването, не може да не знае какво нещо е гостоприемството. Затова за нашенци да нахранят и приберат странник, го считат за най-голяма добродетел – „себап”.

Изготвил:
Кирил Караколев

МНЕНИЯ И КОМЕНТАРИ

Дайте Вашето мнение и коментар за вестника на община Сатовча на редакционния ни телефон:

0700 010 006, 07541/20-75 или на адрес: с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов” 37

Открит е телефонен пост 070010006 в общината, можете да говорите толкова дълго, колкото поискате, само за 0,13 лв.

07541/20-66 – дежурен общински съвет за отбрана при Общинска администрация Сатовча

НОВИНИ

СЕДМИЧЕН КАЛЕНДАР

Понеделник, 2 април

Международен ден на детската книга

Празникът съвпада с рождения ден на датския писател Ханс Кристиан Андерсен, който е създал едни от най-великолепните приказки на всички времена.

Наречен Малка Нобелова награда, през 1958 година ЮНЕСКО учреди Международен Златен медал на името на Андерсен. На всеки две години се връчва награда на най-добрия детски писател и художник на детски книги. Наред със световните писатели: Астрид Линдгрен, Селма Лагерльоф, Туве Янсон, Луис Карол са вписани в почетния списък на IBBY /Международен съвет за детски книги/ и нашите писатели: Валери Петров за „Пет приказки“ през 1988 година, Йордан Радичков за книгата „Малки жабешки истории“ през 1996 година и Веса Паспалеева за „Пролет в родината“ през 1980 година, а Ангел Каралийчев е първият български писател, вписан в Почетния списък.

Вторник, 3 април

На 3 април 1879 година Учредително събрание избира София за столица на Княжество България

София е обявена за столица на 3 април 1879 година от Учредителното събрание по предложение на проф. Марин Дринов, като стар български град, отдалечен от турската граница и средищно разположен в българските земи според тогавашното разбиране.

На много места в центъра на града са запазени видими археологически паметници от римско време.[3] Девизът на столицата е „Расте, но не старее“.

Сряда, 4 април

На 4 април 1949 година, във Вашингтон е подписан договор за създаване на НАТО от 10 западноевропейски държави, САЩ и Канада.

Основополагащ е член 5 от Вашингтонския договор, който гласи: Страните се съгласяват, че въоръжено нападение срещу една или повече от тях в Европа или Северна Америка ще се разглежда като нападение срещу всички тях и всяка страна се съгласява, че при такова нападение, в силата на правото за индивидуална или колективна самозащита, признато от чл. 51 на Устава на ООН, ще окаже помощ на нападнатата страна или нападнатите страни, предприемайки незабавни действия, каквито смята за необходими, индивидуално или съвместно с други страни, включително използването на въоръжени сили, за възстановяване и поддържане на северноатлантическата област. Седалището на организацията е в Брюксел. Брой на членовете: 28 държави (26 в Европа и 2 - Северна Америка).

Петък, 6 април

Българска православна църква - Успение на св. Методий Славянобългарски

Свети Методий бил роден брат на равноапостолния Кирил. В ранната си младост той бил военен и в продължение на десет години управлявал една славянска област. Когато почувствал Божието призвание, се отказал от високия си пост и постъпил в манастир, намиращ се на планината Олимп в Мала Азия. И всред борбата с ожесточените врагове свети Методий продължавал своето дело на славянски равноапостол, като проповядвал словото на божествената истина и като превеждал от гръцки на славянски език свещените книги. Той оставил като скъпоценно наследство превода на всички канонически книги на Свещеното писание и превода на църковноправния сборник Номоканон. Свети Методий Славянобългарски починал на 6 април 885 г. и бил погребан във Велеград и – според житието му – „лежи във великата моравска църква, от лявата страна, в стената зад олтара на света Богородица“. Древната му служба се запазила в ръкописи от XIII век.

Събота, 7 април

Световен ден на здравето

Той се чества се от 1950 г. - годишнина от влизането в сила през 1948 г. на устава на Световната здравна организация. През юли 1946 г. е свикана Международна конференция по въпросите на здравеопазването. Приетият на нея Устав служи като основа за създаването през 1948 г. на Световната здравна организация.

Международният ден на здравето се чества и като - Ден на здравния работник в България - определен с Разпореждане 32 на Министерския съвет от 6 февруари 1964 г.

Неделя, 8 април

Международен ден на ромите

8-ми април е обявен за Международен ден на ромите през 1992 г. През тази година ООН и Европейският съюз подкрепят идеята на Международната организация „Романо юнион“. На тази дата се чества освобождаването на ромите от концентрационния лагер Аушвиц в края на Втората световна война. Световен ден на ромите (International Roma (Gypsy) Day) е основан на първият Световен ромски конгрес, проведен в Лондон на 8 април 1971 г., който събра представители от 30 страни. В резултат на това са били приети национални символи: знамето и химна, което позволи на ромите по целия свят да признаят себе си като като единна свободна нация.

ФОТООБЕКТИВ

Ако желаете да публикувате и Ваши интересни фотоси, моля изпращайте материалите си на адрес:
Сатовча 2950, ул.”Тодор Шопов”№37, факс: 07541/20-95,
e-mail: satovchabl@abv.bg

Конкурсът „1000 стипендии” 2012/2013 започна

На първи февруари 2012 година започна надпреварата за стипендиите на Фондация „Комунитас“ – стартира проект „1000 стипендии“. За шеста поредна година националният конкурс „1000 стипендии” ще подкрепи до 1000 ученици от 6-ти до 11-ти клас в тяхното развитие. В срока за кандидастване, който е от 1 февруари до 21 април 2012 г., Фондация «Комунитас» очаква всеки млад ум, който има желание да се развива.

Проект “1000 стипендии” е създаден, за да стимулира ученици от основно и средно образователно ниво в България, които демонстрират интерес към учението, талант в сферата на обществените, естествените науки и изкуството и желание за бъдещо личностно развитие. Специално внимание програмата отделя и на деца в неравнопоставено положение. “1000 стипендии” е поощрение не само на потенциала, дарбата и уменията, но и на оригиналността, аналитичността и стимулиращата образователна среда. Воден от стремежа за постигане на висок коефициент на обществено полезно действие, “1000 стипендии” е планиран като дългогодишен проект.

Необходимите документи, както и допълнителна информация, на интернет страницата на конкурса - http://1000stipendii.org

ФОТОКОНКУРС “ХОРАТА И ПЛАНЕТАТА”

Конкурсът „Хората и планетата“ има за цел да избере 53 снимки на хора, места и обекти, които разказват за въпроси, свързани с околната среда и социалната справедливост.

Награда

Избраните снимки ще бъдат включени в календар и в изданието за 2013 г. „Хората и планетата: Социална справедливост и околна среда“. Предвидени са и парични награди за най-добрите две снимки, съответно от 1500 и 1000 долара, както и за фотографията, която ще се използва за корицата на календара - 500 долара.

Изисквания и кандидатстване

Могат да участват както начинаещи, така и професионални фотографи от цял свят.

Ще се приемат снимки на пейзажи, портрети, животни, обекти или комбинация между тях. Особено се насърчава изпращането на материали, които разказват „добри новини“ по темата на конкурса.

Кандидатурите трябва да включват заглавие на всяка снимка, от три до пет изречения с описание или с въпроса, който съответната снимка повдига, мястото, където е направена, и името на кандидата. Информацията трябва да е на английски език.

Можете да подадете до четири снимки на следния адрес: peopleandplanet@peopleandplanet.org.au. Победителите ще бъдат обявени на 1 юни 2012 г.

Краен срок: 22 април 2012 г.

Допълнителна информация можете да намерите на официалната страница на конкурса:
http://peopleandplanet.org.au/photo-competition/

ОБЩИНСКИ ФОНД

„С един лев в помощ на болните деца от община Сатовча”

С решение № 265 / 2006 година на Общински съвет Сатовча е приет Вътрешен правилник на комисията на Общински фонд „ С един лев в помощ на болните деца от община Сатовча“.

Общинският фонд „С един лев в помощ на болните деца от община Сатовча” има за основна цел финансово да подпомага български граждани от община Сатовча до 18 години, нуждаещи се от лечебни процедури в страната и чужбина.

Бюджетът на фонда се формира предимно от парични дарения. Дарения могат да бъдат направени по банкова сметка:

BIC – DEMIBGSF IBAN – BG89DEMI92403200043021

Целият живот на човек протича в опити: опитва се да кара колело, опитва се да напише домашните си, опитва се да работи повече. Неусетно прохождаме, но първите ни стъпки винаги са към онези хора, чиято любов към нас е неизмерима.

Затова Ви приканваме да направим общи стъпки към милосърдието и благотворителността и да дарим на децата на община Сатовча още години живот, за да бъдат с онези, които обичат.

Всяко велико дело започва с благородно намерение. Проявете благотворителност за набиране на финансови средства към общинския фонд! Дарете усмивка и шанс за развитие! Спасете живот!

ОБЩИНСКА БАЗА НА МЕСТНОСТТА „ПЛЕТЕНСКИ ЧАРК„

Кой ли не е търсил глътка отдих сред величествената природа на Родопите? Да отпочине на сянка до чешма, да чува как бистрата вода не спира да влива живот. Да се радва на закачливото слънце, което ту проблясва, ту се скрива зад боровите клони. Да се потопи в мира и съвършенството на балкана. Гората се отплаща щедро на всеки свой посетител с чист и свеж въздух, тишина и уединение.

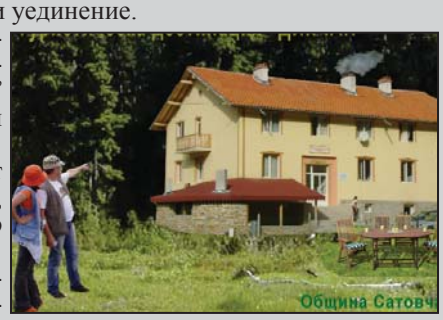

Без да губите и минута време, вземете си почивка на едно такова магично място – туристическа база на местността „Плетенски чарк” стопанисвана от Общинска администрация Сатовча.

Базата бе обновена по проект „Сатовча – мост между страни и туристически дестинации”, финансиран по Програма ФАР, Трансгранично сътрудничество с Република Македония.

Центърът предлага много и разнообразни туристически услуги, свързани с бита и културата на нашето население. Сградата може да се използва и за детски екологичен лагер - „зелено училище”. Базата е отворена и за туристи, които желаят да подготвят сами или с помощта на подготвен персонал, зимнина и други ястия по сатовчански рецепти, както и да берат горски билки и плодове. Легловата база на местността „Плетенски чарк” е с капацитет от 25 легла, разполага и с помощен персонал.

Туристическа дестинация на местността „Плетенски чарк” е уютно място сред природата, подходящо за почивка, зелено училище или провеждане на обучения. Местността се намира в близост до най-високата част на общината - връх Унден. Базата ще ви подари минути на вътрешен мир, ще успокои напрегнатите мисли. Като водата - оставена в покой, тя е естествено прозрачна и бистра, в хармония с всичко около нея.

Заповядайте в туристическа база на община Сатовча на м. „Плетенски чарк”!

Телефон за контакти: 0889/59-64-66

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

ПРОМЕНИ В ОБРАЗЦИТЕ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПАРИЧНИТЕ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ В СИЛА ОТ 1 АПРИЛ

Националният осигурителен институт (НОИ) уведомява осигурителите и самоосигуряващите се лица, че от 1 април 2012 г. са променени образците на приложения № 2, 3, 4, 9, 13 и 14 към Наредбата за изчисляване и изплащане на паричните обезщетения и помощи от Държавното обществено осигуряване. Промените са обнародвани в Държавен вестник, бр. 16 от 24 февруари 2012 г.

За улеснение на лицата и осигурителите, с вписването на ЕГН на детето в точка 4 от декларативната част на приложения № 2, 3, 4 и 14, отпада задължението им да представят в териториалните поделения на НОИ (ТП на НОИ) копие от удостоверението за раждането му, когато детето е български гражданин или е чужд гражданин с издаден ЕГН.

Условие за изплащане на парично обезщетение на бащата/осиновителя при раждане на дете след навършване на 6-месечна възраст на детето за остатъка до 410 календарни дни е осигуряването на майката/осиновителката да не е прекратено. В тази връзка е създадена нова точка 11 от заявлението-декларация, приложение №14 към наредбата, в която бащата/осиновителя следва да декларира дали е налице и това обстоятелство при подаването на документа.

Направени са изменения и в образеца на декларацията, приложение № 15 към наредбата, и са приети указания за попълването му, които са обнародвани в същия брой на Държавен вестник.

От 1 април 2012 г. при едновременно представяне на повече от 2 броя основни документи (болнични листове и/или заявления-декларации, и/или декларации за промяна в обстоятелствата), декларациите, приложение № 15, задължително се представят в ТП на НОИ само на електронен носител, а осигурителните каси представят декларациите, приложение № 15, само на електронен носител, независимо от броя на основните документи.

Променените образци на приложенията към Наредбата за изчисляване и изплащане на паричните обезщетения и помощи от Държавното обществено осигуряване са публикувани на сайта на Националния осигурителен институт www.noi.bg, в рубрика "За потребителя"/ "Формуляри"/ Формуляри и образци за временна неработоспособност и майчинство.

ДО 2 МАЙ ПРЕДПРИЯТИЯТА ИНФОРМИРАТ НАП ЗА ПЛАТЕНИ ДОХОДИ

До 2 май 2012 предприятията и самоосигуряващите се лица, които са изплатили доходи през 2011 г. на физически лица, различни от тези по трудов договор, са длъжни да представят в НАП справка за изплатените суми. НАП сравнява информацията с доходите, описани от физическите лица в техните годишни декларации. Така ако някой е получил пари по граждански договор, но не ги е декларирал пред данъчните, рискува да му бъде назначена проверка или данъчна ревизия.

В справката за изплатени доходи се обявяват лицата, на които са изплатени суми по граждански договори, суми за наеми, суми за рента и аренда за ползване на земеделска земя, суми от доброволно пенсионно и здравно осигуряване и др. В справката не се включват само:

Изплатените доходи от трудови правоотношения;

Доходите от задължително социално осигуряване, както и

Доходите, изплатени на чуждестранни физически лица, които се облагат с окончателен данък и подлежат на деклариране от платеца на дохода.

Санкциите за непредставяне на данни за изплатени суми на физически лица, както и за посочване на неверни или непълни данни в справката са в размер до 250 лева. Глобата се налага за всяко недекларирано физическо лице, на което са изплатени доходи различни от изброените по-горе.

Повече информация за сроковете за подаване, както и помощ при попълване на данъчни и осигурителни декларации може да се получи на информационния телефон на НАП – 0700 18 700, на цената на един разговор за цялата страна.

ПАДА ТАКСАТА ЗА ПРИДРУЖИТЕЛ В БОЛНИЦИТЕ

Таксата „придружител" в болниците отпадна. Преди време проверка установи, че здравните заведения масово "скубят" средно по 15 лева на ден от придружителите на хоспитализирани пациенти. Срещу тази сума обаче много рядко им се предоставя легло, на което да нощуват. А в някои болници съветват придружителите да си носят походни легла.

За храна и дума не може да става. Не се правят изключения и за родителите на малките пациенти, които не могат да се обслужват сами. Те също плащат такса "майка".

Внесено е в кабинета предложение да отпадне финансовият лимит за лечение на деца. В момента той е 180 000 лева. Има предложение да се осигурят и допълнителни средства в годишния бюджет на "Фонд за лечение на деца". По този начин ще се осигурят в пълен размер необходимите средства за малчугани, чието състояние налага да се разходват суми над 180 000 лева.

ВРЪЩАТ СТАРИЯ РЕД ЗА БОЛНИЧНИ

Управляващите смятат да върнат стария ред за изплащането на болничните от догодина, става ясно от одобрената от кабинета вчера "Национална програма за реформи 2020".

От 1 януари 2013 г. първият ден от болничните ще бъде за сметка на работодателя. Той ще трябва да поеме 100% от брутното трудово възнаграждение на работника. Вторият, третият и следващите дни ще са за сметка на фонд "Общо заболяване и майчинство" на НОИ, който ще плаща 80%. В момента работодателят поема 70% от дохода на работника през първите три дни от отпуска му по болест, като НОИ поема разхода едва от четвъртия ден.

Промяната в реда за изплащане на болничните бе направена през 2010 г. Тогава тя бе лансирана като временна мярка до края на годината с цел да се ограничи проблемът с фалшивите болнични, докато се въведе контролна система при издаването им. В крайна сметка обаче този ред се задържа почти 3 години.

Според договореностите от преди две години контролната система трябваше да представлява регистър на работодателите, от който да се вижда чии служители боледуват по-често и кои - по-рядко. Трябваше да се изготви също списък на лекарите и лечебните заведения, които издават болнични над средните нива за страната. Досега нищо не е направено.

Осъвременяването на пенсиите от 2013 г. ще става с процента на инфлация за предходната година, пише още в програмата за реформи.

От 1 януари 2013 г. социалните и инвалидните пенсии ще се плащат от Агенцията за социално подпомагане вместо от НОИ.

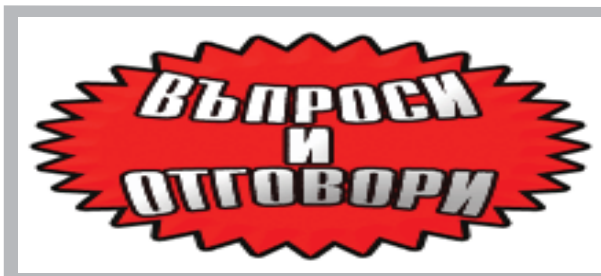

Въпрос: ***Имам ли право на парично обезщетение за общо заболяване, ако ме осигуряват на 4 часов работен ден?***

Отговор: Съгласно чл. 40, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение вместо възнаграждение за времето на отпуск поради временна неработоспособност и при трудоустрояване, ако имат най-малко 6 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск.

Работниците и служителите, наети на работа за повече от 5 работни дни, или 40 часа, през един календарен месец, независимо от характера на работата, от начина на заплащането и от източника на финансиране, подлежат на задължително осигуряване за общо заболяване и майчинство (чл. 4, ал. 1, т. 1 от КСО).

Видно от цитираните разпоредби, за да имате право на парично обезщетение при временна неработоспособност поради общо заболяване е необходимо да имате 6 месеца осигурителен стаж като лице, осигурено за общо заболяване и майчинство и към началото на временната неработоспособност да упражнявате трудова дейност, по която да подлежите на задължително осигуряване за общо заболяване и майчинство.

Въпрос: ***Безработна съм, но ми предстои да изляза по майчинство. Имам 4 години и 7 месеца осигурителен стаж. Ще имам ли право на парично обезщетение за бременност и раждане?***

Отговор: Съгласно чл. 48а от Кодекса за социално осигуряване (КСО) осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение за бременност и раждане вместо трудово възнаграждение, ако имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск.

В случая, за да имате право на парично обезщетение при бременност и раждане, е необходимо да имате 12 месеца осигурителен стаж като осигурена за общо заболяване и майчинство и към началото на първия болничен лист за 45 календарни дни да упражнявате трудова дейност, по която да подлежите на задължително осигуряване за общо заболяване и майчинство. Стажът в размер на 12 месеца не е необходимо да е положен непосредствено преди началото на временната неработоспособност поради бременност и раждане.

Ако не отговаряте на посочените условия, Вие нямате качество на "осигурено лице" по смисъла на КСО и нямате право на парично обезщетение от средствата на ДОО. В този случай, следва да се обърнете към съответната Дирекция "Социално подпомагане" по местоживеене.

ДАНЪЧНО - ОСИГУРИТЕЛЕН КАЛЕНДАР

АПРИЛ 2012 г.

10-ти април:

ЗДДФЛ

Внасяне от работодателя или възложителя на авансовия данък, удържан през месец март за доходи от трудови правоотношения и за доходи от друга стопанска дейност по чл. 29 от ЗДДФЛ.

Внасяне от платеца на дохода на авансовия данък, удържан през месец март за доходи от наем или от друго възмездно предоставяне за ползване на права или имущество.

ЗКПО

1. Подаване на декларация по ЗКПО за данъка върху хазартната дейност от лотарии, томболи и числови лотарийни игри Бинго и Кено.

ЗСВОТС

Подаване на Интрастат-декларации пристигания/изпращания по ЗСВОТС за месец март 2012 г.

Подаване на Уведомление за неподаване на месечни декларации съгл. чл.21, ал. 1 от ЗСВОТС за март 2012 г.

Кодекс за социално осигуряване

Внасяне на авансово дължимите вноски за държавно обществено осигуряване и допълнително задължително пенсионно осигуряване от самоосигуряващите се лица за Март 2012 г.

Внасяне от възложителя на дължимите осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване и допълнително задължително пенсионно осигуряване върху изплатените възнаграждения през Март 2012 г. за лицата, които работят без трудови правоотношения.

Наредба за обществено осигуряване на самоосигуряващите се лица, българските граждани на работа в чужбина и морските лица

Внасяне от изпращащата организация на отнасящите се за месец Март 2012 г. осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване и допълнително задължително пенсионно осигуряване за българските граждани, работещи в чужбина по трудови или служебни правоотношения с български осигурител, които подлежат на задължително осигуряване по българското законодателство.

Внасяне от работодателя на отнасящите се за месец Март 2012 г. осигурителни вноски за фонд „Пенсии" и допълнително задължително пенсионно осигуряване за изпратените за участие в международни мисии по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи.

Внасяне на отнасящите се за месец Март 2012 г. осигурителни вноски за фонд „Пенсии" за:

- лица, изпратени на работа в чужбина от български посредник;
- лица, работещи в международни органи или организации със съгласието на компетентните български държавни органи.
- служители, изпратени за участие в международни мисии по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи.
- съпругите/съпрузите на дългосрочно командировани служители в дипломатическа служба за времето, през което са пребивавали в чужбина по време на задграничния им мандат.

Закон за здравното осигуряване

Внасяне на авансово дължимите здравноосигурителни вноски от самоосигуряващите се лица за Март 2012 г.

Внасяне от възложителя на дължимите здравноосигурителни вноски върху изплатените възнаграждения през Март 2012 г. за лицата, които работят без трудови правоотношения.

Внасяне на здравноосигурителни вноски от самоосигуряващите се лица, които през Март 2012 г. са били във временна неработоспособност поради болест, бременност и раждане и отпуск за отглеждане на малко дете по реда на чл. 164, ал. 1 и 3 от КТ.

Внасяне на здравноосигурителните вноски от лицата, които през Март 2012 г. са подлежали на здравно осигуряване по реда на чл. 40, ал. 5, т. 1 от Закона за здравното осигуряване – лица, които не са били осигурени на основание чл. 40, ал. 1, 2 или 3 от закона.

Внасяне на здравноосигурителните вноски за месец Март 2012 г. за служителите на Българската православна църква и други нормативно признати вероизповедания, които не получават възнаграждения за извършвана дейност.

Наредба № Н – 8 от 29 Декември 2005 г.

Подаване на декларация образец № 3 с данните за месец Март 2012 г. за лицата, които се осигуряват здравно за сметка на републиканския бюджет, с изключение на данните, подавани от НОИ.

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

Чаша сок от червено цвекло смъква кръвното

Ежедневната консумация на чаша прясно изцеден сок от червено цвекло е полезна срещу високо кръвно налягане и съответно намалява риска от получаването на сърдечен удар и инсулт, смятат изследователи.

Екип от Университета в Рединг констатира, че дори малки дози от сока допринасят за понижаване на кръвното.

Предишни проучвания показват, че пиенето на 500 мл сок от червено цвекло води до намаляване на кръвното налягане в продължение на 24 часа.

Новото изследване има за цел да установи дали същият ефект се наблюдава и при консумацията на по-малки количества.

Пиенето на само 100 г води до значително понижаване на кръвното налягане, и в краткосрочен – от 0 до 4 часа, и в дългосрочен план - от 0 до 13 часа.

Ефектът се дължи на високото съдържание на нитрати в цвеклото, които при попадане в човешкия организъм се превръщат в азотен окис, който увеличава притока на кръв и поддържа ниско кръвно налягане.

Цвеклото съдържа средно 88% вода, 1,2% белтъчини, 9,3% въглехидрати, 0,9% минерални соли, калий, калций, фосфор, желязо, сяра, йод, малки количества витамин С, каротин, витамини В1, В2 и В12.

Поради наличието на калиеви соли, сяра, фосфор и магнезий ускорява процесите на обмяна на веществата в организма.

Пуканките – богати на антиоксиданти и фибри

Пуканките са по-богати на антиксидантите полифеноли и от някои плодове и зеленчуци, установява група учени от Университета в Скрантън, Пенсилвания.

Полифенолите имат по-високо антиоксидантно въздействие от витамините С и Е. Известно е и че те помагат в борбата с вредните молекули, които увреждат клетките.

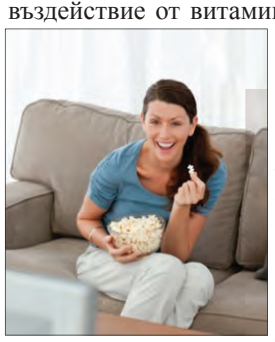

Пуканките имат високо ниво на концентрирани антиоксиданти, тъй като се състоят от само 4% вода, докато в плодовете и зеленчуците с 90% водно съдържание те са по-разредени.

Порция пуканки съдържа до 300 мг антиоксиданти - почти два пъти повече от плодовете. Те също така установяват, че царевичното изкушение има високо съдържание и на фибри.

Консумацията на пуканки не изключва тази на плодове и зеленчуци, които съдържат жизненоважни витамини и хранителни вещества.

Важен е и начинът на приготвяне на пуканките. Препоръчително е да са домашно приготвени и да се консумират обезсолени.

Целина - за потентност и срещу депресия

Целината се е използвала още в Древен Египет като афродизиак. В народната медицина е позната с благотворното си влияние върху мъжката потентност. Лечебният й ефект обаче не се ограничава само с това свойство. Тя е зеленчук, подправка и лекарство. Целината съдържа много етерични масла, на които се дължи специфичният й вкус. Тя предпазва организма от бактерии и гъбички, като дезинфекцира храносмилателния тракт и унищожава инфекциите в бъбреците и пикочните пътища. Етеричните й масла помагат срещу заболявания на дихателните пътища, като разреждат секрета и унищожават микроорганизмите. Този зеленчук е страшилище за грипа, ангината, хремата и кашлицата. Най-силно действа сокът от прясна целина, защото освен изброените вещества, съдържа и голямо количество витамини и минерали. Трябва да признаем, че не е особено вкусно питие, но пък със сигурност ще ни помогне. Целината е ценен източник и на витамини от група В, помага срещу стрес и депресия. В нея откриваме и витаминиите А, Е и К, а от минералите – калий, магнезий и т. н. Като естествен диуретик тя разтваря утайките и спомага изхвърлянето им от тялото, подобрява функцията на ставите при заболяване от артрит, подагра и ревматизъм и понижава нивото на кръвната захар, затова трябва да присъства на трапезата на диабетиците.

Целината се яде сурова в салати и туршии или се обработва термично чрез варене, задушаване, печене или пържене. Топлинната обработка подобрява вкуса й и я прави приемлива дори за онези, които не я обичат.

Отглеждане на зюмбюл

Освен като градинско растение зюмбюлът може да бъде отгледан в саксия като стайно растение чрез т.нар. форсаж. При домашни условия се прави по следния начин. Избира се подходящ съд и се напълва с пръст, предварително дренирана с дребни камъчета. Луковицата се засажда в пръстта, като се оставя 1/3 от нея открита над земята. В един съд може да бъдат засадени както една, така и няколко луковици. Когато приготвите саксията със засадените зюмбюли, изкопайте малък трап, където да я заровите със слой пръст, дебел около 20 см. Трапът трябва да бъде по-широк от саксията, така че около нея да може да се насипе пясък за по-лесното й изваждане впоследствие. Полейте съда с луковиците обилно, докато пръстта в него се напои добре. После го покрийте с листа, мъхове, царевични стебла и други. Така ще предпазите растенията от измръзване. Изваждането на саксията се прави най-рано 2 месеца след заравянето й. Корените на луковицата трябва изцяло да са обхванали пръстта в съда. Също така зюмбюлът е необходимо да е с израснали листа и цветове с част от стеблото. Общо взето вкореняването става за 2-3 месеца. След това зюмбюлът нараства, докато стане около 10 см в исоко. Чак тогава можете да внесете саксията в помещението, в което ще го отглеждате. Върху пръстта в нея трябва да се сложи мокър мъх, дървени стърготини или листа. Това е необходимо за поддържане на влажен въздух наоколо.

Пресаждане на саксийни цветя

Презасаждането на саксийните цветя представлява преместването им от един съд в друг, за да се подобри храненето на растенията и да се отстранят заболелите (загнилите) части от корените и появилите се дъждовни червеи. При презасаждането обикновено растенията се поставят в по-големи саксии, но има случаи (когато корените са загнили и се налага изрязването на част от тях, при вкисляване на почвата и пр.), когато те се поставят в същите или в по-малки саксии.

Необходимостта от презасаждане на дадени растения може да се определи по външния им вид - спиране на нарастването, образуване на недоразвити летораст, листа и дребни цветове, предивременен цъфтеж, рязко съкращаване периода на вегетацията, опадване на листата (при растенията с опадващи листа) и пр.

Понеже не винаги външният вид на растението дава указания, че е необходимо презасаждане, практически това се установява по следния начин: саксията с растението се взема в лявата ръка така, че стъблото да попадне между пръстите, обръща се надолу и с леко почукване по масата или по друг твърд предмет растението се изважда от саксията. Ако корените му са пронизали и оплели изцяло почвата, то трябва да се презасади.

Попълнете празните квадратчета така, че всеки ред, всяка колона и всяка 3х3 секция да съдържа числата от 1 до 9.

	1		6		7			4
	4	2						
8	7		3			6		
	8			7			2	
			8	9	3			
	3			6			1	
		8			6		4	5
						1	7	
4			9		8		6	

Кукувича прежда- паразитно, но полезно растение

Кукувича прежда (Cuscuta europaea) е едногодишно паразитно растение от семейство Convolvulaceae. Билката се среща в цяла Европа, като пазаритира по различни по вид тревисти растения и храсти, използвайки техните хранителни вещества.

Наличието на кукувича прежда е изключително опасно за селскостопанските култури. Индивидуалното й отглеждане е рядко срещано.

Растението има богато съдържание на флавони, лейкоантоциани, флобафени и около 6-7% танини.

В тибетската медицина, кукувичата прежда се е използвала като кръвоспиращо средство. Растението има също лаксативно, диуретично, пургативно и болкоуспокояващо действие.

Помага за очистването на организма от вредните токсини.

Отвара от билката може да се използва за облекчаването на различни стомашно-чревни проблеми.

Мехлемът от кукувича прежда има успокояващо, противовъзпалително и възстановително действие при дерматити, екземи и други кожни раздразнения.

Шоколадова торта

Необходими продукти:

за блата:
3 яйца
1/2 ч.ч. прясно мляко
1 ч.ч. пудра захар
1 пакетче масло
1 бакпулвер
50 г какао
около 250 г брашно

за крема:
2 яйца
150 г масло
1 к.ч. захар
20 г какао
1-2 ванилии

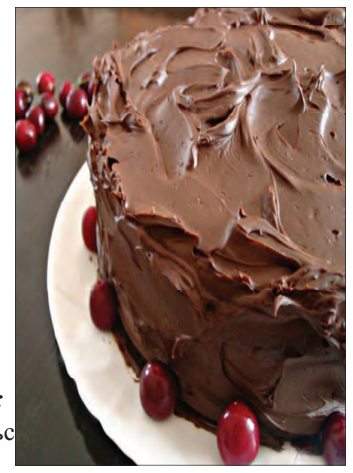

Начин на приготвяне:

* Разбийте маслото със захарта до побеляване.

* След това добавете в този ред едното яйце, 1/3 от мялкото, няколко лъжици от брашното, пресято с бакпулвера, малка част от какаото и другите яйца, пак по малко брашно, мляко, какао , (за да не се пресече), докато свършат продуктите.

* Изсипете сместа в торта за форма с хартия за печене на дъното, след което я изпечете в не много силна фурна.

* Разбийте яйцата и захарта за крема до побеляване.

* Отделно разбийте и маслото и добавяйте по малко от разбитите яйца, след което ванилиите и какаото.

* Разстелете получения крем върху блата и намажете тортата от всички страни с крема.

МАЛКА обява (до 76 символа)	РЕКЛАМА (в каре)	ОБЯВА (в каре)
2.^{00} лева	1.^{00} лв./см ^{2}	0.^{50}лв./см^2

Виц на броя

Момче продава вестници и крещи:
- Чудовищна измама! Вече взе шейсет жертви!
Минувач си купува вестник, момчето прибира парите и продължава да вика:
- Чудовищна измама! Вече взе шейсет и една жертви!

Габровка замесила тесто - гости да посреща с питка със сиренце. Опекла една - гостите я изяли. Сложила втора - и нея изяли… Досвидяло й за трета и плеснала с ръце:
- Ама как съм ги премерила! Тъкмо гостите се наядоха и питките свършиха!

РЕДАКТОРСКА КОЛЕГИЯ:
Мария Самарджиева, Красимир Странджев, Невена Кислева и Фатме Рамадан